

OP BEZOEK BIJ DE BUREN

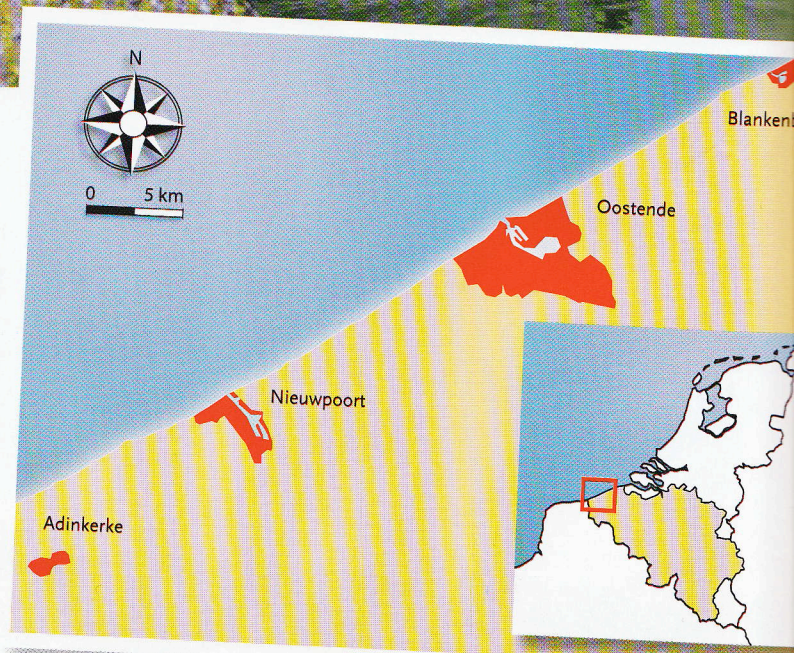
Het is niet te vergelijken met tropische of mediterrane bestemmingen, maar de Belgische kust is zeker een bezoek waard, al was het alleen al om de culinaire schatten die er te vinden zijn. Wij gingen op onderzoek.

Tekst **Jeroen Schuiten** Fotografie **Edwin Walvisch** Illustratie **René van Asselt**

Een eigen stekje aan de kust met uitzicht op zee. Menig Belg droomt ervan. En nee, niet alleen om het opgebouwde pensioen te vergokken in de talloze casino's die de Belgische kuststreek rijk is. Het langgerekte strand, de zee, de duinen en het plaatselijke culinaire aanbod hebben een onweerstaanbare aantrekkingskracht op onze zuiderburen. Voor de zeiler die z'n weekenden slijt op het IJsselmeer, de Waddeneilanden of de Zeeuwse wateren, wordt het tijd om te proeven van dit naburige geheim. We monstereën aan in Blankenberge. In de avondschemering begint een zoektocht langs havenverenigingen met acroniemen als S.Y.C.B., V.O.N.A. en V.V.W. In de onheilspellende schaduw van flatgebouwen die de haven van de zee afschermen, duikt uiteindelijk de V.N.Z. op; Vrije Noordzee Zeilers. Aan het eind van steiger 23 ligt de Etap 46DS *4Waves* op ons te wachten. Schipper Arne zal ons de komende dagen de Belgische kust laten zien. Onze bagage gestald, gaan we op zoek naar een hap en een slok. De vele restaurants met terrasverwarmers proberen de late vakantiegangers naar hun lege tafels te lokken. In ons geval wint het nabijgelegen *Trafalgar* die strijd. Ongevraagd schuift een man bij ons aan, gekleed in een wit overhemd met strepen op de mouw. De veronderstelde havenmeester blijkt in werkelijkheid onderofficier op een Belgische mijnenveger, en net terug van een missie in Kaboel. Met een mijnenveger? Gezien Harald's alcoholinname slikken we die vraag wijselijk in. Na een lofzang op "sexy madame Katja Schuurman"

gehele pagina:
de haven van
Blankenberg

volgen waarschuwende woorden over de naderende Derde Wereldoorlog. Die lijkt echter wel een Belgisch probleem op te lossen: 'Als het knokken wordt, schiet ik eerst de Walen van boord,' lucht hij zijn Vlaamse hart. Wij duiken dieper in onze menukaarten. 'Mosselen!' luidt het advies van de uitbater. De tafel sputtert nog over het ontbreken van de R in de maand. 'Ze komen niet van bij jullie vandaan,' klinkt het smalend, terwijl de bestelling richting keuken gaat. De keuze is voor ons gemaakt. De mosselen blijken Deens, en smaken zoals beloofd.

De volgende ochtend bedekt een dikke laag ochtenddauw onze luiken. De vlaggen hangen slap naar beneden. De 4Waves is meters meegezakt met het tij, en wordt geflankeerd door rijk begroeide kademuren vol oesters en mosselen. Nu het water langzaam opkomt, stroomt – naast

zeewier – veel plastic de haven binnen. Met netten wordt het op de kade geschept, om vervolgens in kruiwagens afgevoerd te worden.

We wrijven de slaap nog eens goed uit de ogen, en werpen in het ochtendgloren een eerste blik op de stad die de plaatselijke VVV als "een parel" en "wonderschoon" omschrijft. Die typering staat in schril contrast met onze eigen eerste indruk. Blankenberge wordt van het strand gescheiden door een oneindige rij aaneengeschakelde flats die in de oude Sovjet-Unie niet zouden misstaan. Alles oogt grijs en lijkt opgetrokken uit beton waarop de zoute zeelucht haar destructieve sporen heeft achtergelaten. De typisch Belgische rolluiken verhogen de sfeer niet. "Te Koop"-bordjes sieren een verontrustend aantal balkons. Maar snel versgebakken brood halen op de kade, bij bakkerij *St-Aubertus*, om van deze schrik te bekomen. ▶

rechtsonder: :
Kunst aan het
strand van
Nieuwpoort-Bad

Het contrast met het vrolijke strand kon niet groter zijn

Eenmaal bijgekomen achter een mok dampende koffie zien we vanuit de kuip hoe de eerste zonnestralen de flatgebouwen op de kade tot leven lijken te brengen. Rolluiken worden opgehaald en oranje zonneschermen uitgerold. Oude mannen in witte hemdsmouwen verschijnen op de balkons, terwijl vrouwen condens van reling en plastic tuinstoelen vegen. Aan de hoge kade verschijnt de eerste gelooide visser, te mager voor zijn kleren, hond trouw aan de voet. Blankenberge leeft nog. We verteren onze kakelverse chocoladecroissants met een ochtendwandeling door het centrum. De winkelstraatjes zijn onopvallend, en leiden allemaal naar de "zeedijk", de boulevard.

Aangetrokken als door een magneet schuifelen badgasten richting strand, opvallend vaak met een onafscheidelijk schoothondje op de arm, in de tas of in de kinderwagen. Eenmaal over de dijk openbaart zich dan de parel van Blankenberge; een breed strand, kleurrijk opgedeeld met windschermen en opgesierd met charmante, houten kleedhokjes met namen als: "Michael", "Petra", "Nadine" en "Jerome". Het contrast met de smakeloze, kleurloze flats die het strand in de ochtendschaduw zetten is groot. En wie goed kijkt, vindt in Blankenberge meer goed verstopte pareltjes. Voor tachtig cent word je aan het eind van de zeedijk de haveningang overgevaren. Rechts wacht een prachtig, verlaten strand. Links prijkt tussen een rommelige bootstalling en een autoweg een rood dak. Hier huist De Oesterput; een oude schuur waar je aan lange, witgedekte, houten tafels aanschuift naast vier grote bassins vol kreeft en oesters (www.oesterput.com).

Uit Nieuwpoort, even verderop, klinkt zomergejoel

De maaltijd laat zich raden, en is van een dusdanige kwaliteit dat het bijna de aankoop van een appartement in een nabijgelegen betonkolos vergoelikt. Langzaam ontstaat het besef dat een bezoek per boot aan de Belgische kust wel eens heel plezierig kan zijn.

Bij vertrek uit de haven blijkt de keerkoppeling van de *4Waves* te protesteren. Driftig gebruik van de boegschroef hult de voorste hut in rook. Het ongeloof op het gezicht van de schipper verandert echter al snel in opluchting als de motor de vooruit hervindt. De havenmonding van Blankenberge is berucht omdat omliggende ondieptes bij noordwestenwind vervaarlijk brekende golven opstuwten tussen de open, houten pieren. Gelukkig voor ons ligt de havenmonding er nu bij als een gladde, beslagen spiegel.

Onder steun van het grootzeil motort de Etap richting Nieuwpoort, de meest zuidelijke haven op een kleine twintig mijl varen. Een schim van de enorme flat die halverwege de skyline van Oostende domineert, is al te zien. Achter ons pronken de havenkranen van Zeebrugge. Het geeft aan dat de Belgische kust uitermate geschikt is voor korte dagtochten.

We varen op met de tram die tussen het strand en de groene duinen rijdt en pas een laatste halte vindt in Adinkerke, nabij de Franse grens; de langste tramrit

links: kreeft in de Oesterput

onder: ontbijt aan boord

ter wereld. Verzonken in onze boeken op het voordek worden we opgeschrikt door een luid "Pas op!" van een drukgebarende Belg, die op grote afstand voorlangs kruist. Wat ons betreft, kon hij maar beter z'n woede koelen op zijn opticien.

Voor de lunch gaat, niet ver van het strand, het anker uit. Een wel zeer frisse duik eindigt weer snel bovenaan de zwemtrap. Even dreigen we achteruitvarend de haven van Oostende op te moeten zoeken, wanneer de keer-koppeling na het lichten van het anker opnieuw even tegenstribbelt. Maar ook nu doen een schouderklopje en een vriendelijke aanmoediging hun werk.

Uit de nevel doemt de stad op die er tijdens geschiedenislessen ingestampt werd: "1600, slag bij Nieuwpoort". Dat deze veldslag uit de Tachtigjarige Oorlog is blijven hangen, is ons inziens vooral te danken aan het wel heel gemakkelijk te onthouden jaartal.

onder: vissen
in de haven van
Nieuwpoort

Succes, verval en nieuwe kansen

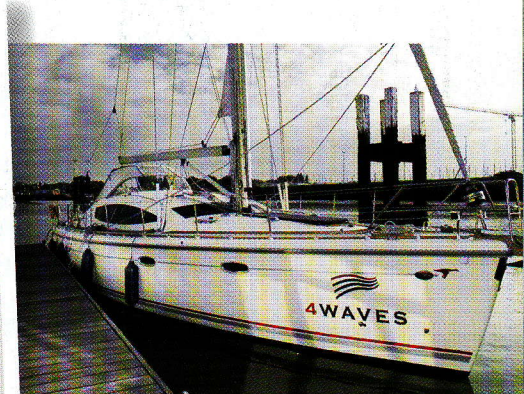
Wij voeren langs de Belgische kust met een Etap 46DS. Het Belgische bedrijf ETAP Yachting – dat nog niet zo lang geleden werd overgenomen door het Duitse Dehler – werd na succesvolle 38 jaren begin dit jaar officieel failliet verklaard. Volgens het ETAP-personeel en de vakbonden ligt de schuld voor een groot deel bij Dehler. Ruim tien jaar geleden probeerde de Nederlander Wilan van den Berg het toen noodlijdende Dehler weer op koers te krijgen. Ondanks de lancering van de populaire Dehler 44, 34 en 36 kwam de Duitse botenbouwer vorig jaar wederom in de problemen. De schepen die Dehler bij Etap liet bouwen, werden niet meer betaald, met een schuld van ruim 1 miljoen euro als gevolg. Direct na het faillissement waren er verschillende bedrijven geïnteresseerd in de jachtbouw. Het Belgische bedrijf MIC zorgt er nu voor dat ETAP een doorstart kan maken, zo weet Jochem Zegers van de Nederlandse importeur Polyarc Yachting ons te vertellen. MIC is gespecialiseerd in de productie en assemblage van industriële machines, compressoren en generatoren. Volgens Zegers neemt MIC alleen ETAP over. Of de werf doorstart in het vertrouwde Malle of op een andere locatie is nog niet bekend. Over het lot van het failliete Dehler wordt momenteel nog druk vergaderd.

De havenmonding van Nieuwpoort wordt beschermd door lange, houten pieren, waarlangs grote, vierkante visnetten ritmisch op en neer bewegen. Kinderen draaien verwachtingsvol aan lieren, hopend op een grote vangst. Vanaf het strand van Nieuwpoort-Bad, even verderop, klinkt zomers gejoel. De oude stadskern ligt een mijl landinwaarts. De havengeul loopt langs een natuurgebied, waar talrijke meeuwen de drooggevallenen plaar delen met enkele scheepskarkassen. Het lage water bruist en bubbelt van het leven.

Wie aan het eind rechtdoor vaart, komt in de oude jachthaven aan de stadskant. Linksaf ligt een woud van duizend-en-één masten in Novus Portus, de grootste jachthaven van Noord-Europa. Onder streng toezicht van de op dukdalven rustende aalscholvers zoeken wij de ons toegewezen plek. Wat opvalt, is dat onze 46 voet lange Etap nauwelijks opvalt. 'De Belgische belastingdienst maakt dit formaat jachten betaalbaar,' grijnst de schipper.

De immense jachthaven ligt op twintig minuten lopen van de stad. Fietsen zijn bij het havenkantoor te huur, maar met wat overredingskracht valt voor een kort bezoek aan de bakker of de supermarkt een gratis fiets te ritselen. Wij besluiten de magen te vullen aan de haven op het terras van De Vierboete. Bij de eerste hap van de verse vis is duidelijk dat we ook hier het eerste lokale culinair pareltje gevonden hebben.

De zon verwelkomt ons de volgende ochtend terug in de kuip, terwijl de pier al bevolkt wordt door vroege vissers, strekkende joggers en bejaarden die op bankjes een praatje maken. Aalscholvers scharrelen over het drooggevallenen strand, op zoektocht naar ontbijt. Ook wij besluiten maar eens de jacht in te zetten op ontbijt. ▶

Onze smaakpapillen worden deze trip meer dan verwend

het net de schipper, die het zeil verbijsterd in de mast draait. Op de motor scharen we samen met andere jachten voor het strand van Oostende.

Drie grote, rode lampen op het havenhoofd waarschuwen voor een uitkomende veerboot. Bij groen licht duiken we meteen rechtsaf de Royal North Sea Yacht Club in, en vinden een plek tegenover de vissersboten aan de Visserskaai, onder de rook van de Petrus en Pauluskerk. Wind en beroepsvaart kunnen hier een flinke deining veroorzaken. Voor een langer verblijf is de wat saaie Mercator-haven achter de sluizen een optie.

links: de boulevard en broodjeszaak *Mazure* in Oostende

Nieuwpoort-Bad mist op het eerste gezicht ook wat bezieling. Opnieuw wordt de zeedijk beheerst door kilometers aaneengeschakelde flats, waaruit een voorliefde voor beton spreekt. Sporadisch is er een schim uit het verleden, zoals het wat vervallen, maar ooit zeer prominente art-decogebouw White Residence. Aan het strand wordt bier geschonken en kunnen minuscule hondjes overal op een klaarstaande bak water rekenen, maar een broodje met een kop koffie blijken lastig te vinden. We stranden op het charmante terrasje van *Poeskaffee*, zonder zeezicht, maar mét een Croque Madame. Een zeer smakelijke, overigens. Terug in de haven hebben de aanwakkerende wind en brandende zon een heuse uittocht ingeleid. Onder het geratel van automatische lieren schieten grootzeilen in de havengeul omhoog. Onmeetbare Sun-Odysee's, enorm brede Dufour's en kolossale Bavaria's draaien onder zeil de havenmonding uit. Ondanks imposant lange waterlijnen lopen de zeilende villa's niet veel harder dan de gepensioneerde joggers op het strand. Pas als de windmeter naar zeventien knopen oploopt, komt de vloot op stoom. Het zoute water sist om de Etap. Achterlangs duikelt – bijna in *slow motion* – een bruinvis richting open water. Met stroom mee doemt al snel de enorme woontoren op die het aanzicht van Oostende bepaalt.

Ons Belgische jacht heeft echter nog een verrassing in petto. Als we de slag richting havenhoofd maken, scheurt de hoek van het grootzeil. Klapperend mist

Oostende is een onstuimige havenstad met een bijbehorend verleden. In de beginjaren verliest het meermaals de strijd tegen het water, en belandt in latere eeuwen op de verwoestende breuklijn van vele godsdienstoorlogen. Pas wanneer Oostende uitgroeit tot het favoriete vakantieoord van de Belgische koninklijke familie, krijgt het de bijnaam "Koningin der Badsteden". Twee wereldoorlogen en de daarbij horende bommenregens luiden het einde in, al zou de massale komst van toeristen nog dramatischer zijn. De stad ontvangt inmiddels elke zomer honderdduizenden badgasten, die allemaal uitzicht op zee wensen. Fantasieloze appartementengebouwen domineren ook hier weer de kust. Dieptepunt is een allesoverheersende woonkolos.

En toch zijn er ook in Oostende juweeltjes te ontdekken. De gelukkige zeiler hoeft niet ver te zoeken; het uitnodigende pleintje voor de Pieter en Pauluskerk, de vismarkt langs de kade en het terras van de Royal North Sea Yacht Club met wijds zicht op al het havenverkeer. En wie zich toch in het winkelgeweld waagt, moet met een knorrende maag *Mazure* in de Kapellestraat aandoen. Hammen en worsten sieren de muren en rijk gevulde vitrines in deze klassieke broodjeszaak. Jongens in rode schorten bedienen een rij klanten die tot buiten de deur reikt.

Als je vanaf de haven besluit de boulevard op te lopen, houd dan tot aan het casino de ogen gesloten. Daarna wordt het strand breder en het aangrenzende vertier verdraagbaar. En vooral: vergeet niet te reserveren voor het avondmaal in de jachtclub! Voor ons bleek helaas geen plekje meer te vinden.

Niet veel later zitten we voor een paar euro in de tram naar Blankenberge, om anderhalf uur later opnieuw aan te schuiven in de *Oesterput* voor een zeevruchtenschotel, kreeft en een fles Chablis. Belgische kustplaatsen mogen dan niet altijd – op het eerste gezicht – een lust voor het oog zijn, smaken doen ze des te beter. ■